

NUMMER 122
7DE JAARG, 10 AUGUSTUS 2009

IN DIT NUMMER:

- 1 Nieuwsberichten**
- 5 Jazz op Papier**
- 6 Platenrecensies (cd/dvd)**
Matt Wilson, Freddie Hubbard, Charles Mingus, Nathalie Lories, Simak Dialog, Adam Rogers, Copernicus, Alex Sipiagin, Seamus Blake, Vijay Iyer, Evelyn Petrova e.a.
- 13 Concertverslagen**
North Sea Jazz (Peter J. Korten en Hessel Fluitman), Gent Jazz.
- 24 John Zorn (Herman te Loo)**

JAZZFLITS 123

staat 8 september op

<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**DRIE JAZZSTUDENTEN MET
CIJFER 10 AFGESTUDEERD**

Op het Prins Claus Conservatorium in Groningen zijn de jazzpianisten Kaja Draksler en Tarek Yamani, en slagwerker Kristijan Krajncan afgestudeerd met een eindcijfer 10. Een uitzonderlijke prestatie volgens de eindexamenjury.

Kristijan Krajncan komt uit Slovenië. Hij leidt zijn eigen Kristijan Krajncan Contemporary Jazz Ensemble en is lid van het Klee Quartet, de Groningse bigband Stageband en het Balkan Jazz Quartet.

Kaja Draksler. (Foto: Nada Zsank)

Ook Kaja Draksler komt uit Slovenië. Zij speelt in verschillende formaties. Draksler won begin april al de Deloitte Jazz Award 2009. 'Een uitmuntende instrumentaliste met prikkelende ideeën', vond de jury toen. De Libanees Tarek Yamani speelt niet alleen jazz, maar deed ook mee aan diverse dans- en theaterproducties voor internationale festivals.

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: redactie@jazzflits.nl.

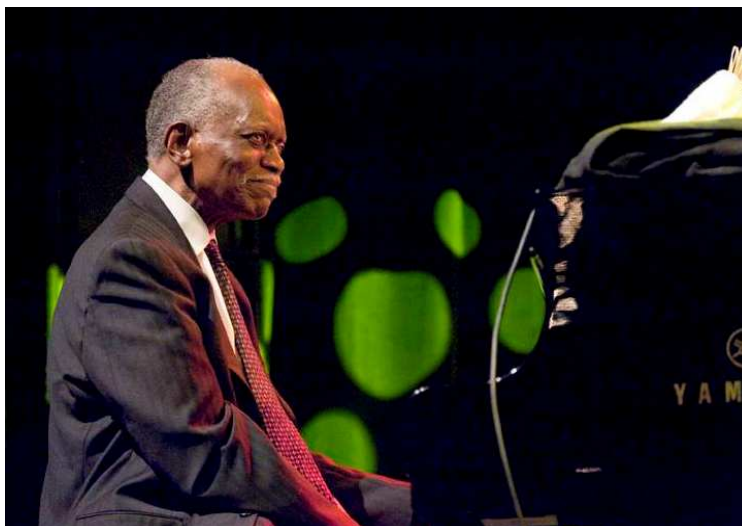
●
ia77

JazzFlits

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

CONCERTVERSLAG

**NORTH SEA JAZZ FESTIVAL 2009 VERWELKOMT
ZEVENTIGDUIZEND BEZOEKERS**

Hank Jones (91) op North Sea Jazz. (Foto: Jaap van de Klomp)

In totaal zeventigduizend mensen bezochten van 10 tot en met 12 juli in het Rotterdamse Ahoy het North Sea Jazz Festival. Zij kregen op vijftien podia 166 acts aangeboden, waaronder pianist Hank Jones (zie foto). De zaterdag en zondag waren geheel uitverkocht, de vrijdag was met 22.000 bezoekers druk bezocht. Directeur Jan Willem Luyken blikte tevreden terug. "Het was een fantastische editie. Alles is prima gegaan. Van mij mocht het nog wel een week duren", zo vertelde hij persbureau ANP. Op pagina 13 en verder doen we uitgebreid verslag van het festival.

MAGAZINE JAZZTIMES MAAKT DOORSTART

Na enkele maanden afwezigheid is het Amerikaanse Jazz-Times deze maand weer verschenen. Het blad wordt voortaan uitgegeven door Madavor Media in Boston.

Het management van JazzTimes ziet de toekomst optimistisch tegemoet, zo is op de website van het blad te lezen. JazzTimes kwam enige tijd geleden in de problemen door teruglopende advertentie-inkomsten.

NIEUWS

ConcertZender stopt 1 november

De ConcertZender zal 1 november de uitzendingen staken. Dat heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) besloten. De medewerkers toonden zich in een reactie 'geschokt en sprakeloos'. De NPO wil in de lacune gaan voorzien met nog op te richten thematische radiokanalen. De ConcertZender bestaat 25 jaar en werd indertijd opgericht om ruimte te bieden aan serieuze muziek, waaronder jazz. De zender moest eerder al de kabelfrequenties aan Radio 6 overdragen. Op dit moment is het station alleen nog te beluisteren via internet en Digtienne.

Tineke Postma. (Foto: Henk de Boer)

Tineke Postma krijgt Franse jazzprijs voor aanstormend talent

Saxofoniste Tineke Postma heeft medio juli tijdens het jazzfestival van Juan-Les-Pins een jazzprijs ontvangen. Ze werd als aanstormend talent onderscheiden met de 'Jazz à Juan Révélections 2009'.

Nieuw album Britse band Empirical eind september uit

Bij Naim verschijnt eind september het tweede album van de Britse band Empirical. Het is de opvolger van hun goed ontvangen album 'Destin-e'. Naim's labelmanager Simon Drake is vereerd dat hij de plaat mag uitbrengen, zo zegt hij eind juni op de website van JazzWise: "Empirical are deservedly the hottest ticket around at the moment. As you can imagine Empirical generated a wealth of interest from a whole heap of labels." Op de nieuwe cd, getiteld 'Out 'n', staan in ieder geval twee nummers van wijlen Eric Dolphy.

MEER NIEUWS OP PAGINA 3

NIEUWS

PODIA

SPONSOR CAREFUSION MAAKT TERUGKEER FESTIVALS NEW YORK EN NEWPORT MOGELIJK

Volgend jaar juni zal er weer een New York Jazz Festival zijn. Organisator George Wein heeft het Amerikaanse CareFusion, een bedrijf in medische technologie, als nieuwe hoofdsponsor gestrikt. Carefusion gaat ook festivals in Newport, Parijs en Chicago ondersteunen.

Eerder was aan deze festivals de naam van het Japanse elektronicaconcern JVC verbonden. Vanwege de economische malaise trok het concern zich dit jaar echter terug als sponsor van grote jazzfestivals, waaronder ook het North Sea Jazz Festival. Een aantal van deze festivals kon hierdoor dit jaar niet doorgaan. De nieuwe sponsor CareFusion kwam voor George Wein als een geschenk uit de hemel. "It's a miracle", zo zegt hij 7 juli in de New York Times. "These people walked in the door. They decided they wanted to go with jazz and they got around to me." Met CareFusion is een overeenkomst voor een jaar gesloten. Die start met de sponsoring van het jazzfestival in Newport, dat zich deze maand onder de naam George Wein's CareFusion Jazz Festival 55 voltrekt.

CareFusion levert producten aan ziekenhuisartsen. Volgens marktonderzoek van het bedrijf zijn die vaak in jazz geïnteresseerd. "The research indicated that second to travel, music and the arts were the number two areas of interest for practitioners in health care", aldus topman David Schlotterbeck in de New York Times. "At the same time, there has been a demonstrated link between music and healing, and jazz has been used as a metaphor for generating a harmony that is necessary in a group of practitioners." CareFusion legt geen enkele programmatische beperking op, zegt Wein. Bij de sponsoring zou het volgens de New York Times om een totaalbedrag van rond de anderhalf miljoen dollar gaan.

PRIJZEN

NOORS DUO ALBATROSH EERSTE TIJDENS EBU EUROPEAN JAZZ COMPETITION

Het Noorse duo Albatrosh heeft 11 juli de finale van de EBU European Jazz Competition 2009 gewonnen. Drummer Jonas Burgwinkel van het Duitse Pablo Held Trio werd tot de beste solist uitgeroepen. De finale vond plaats op het North Sea Jazz Festival in Rotterdam.

'Most original', vond juryvoorzitter Maria Schneider de winnaar. Ze had 'great interplay and amazing improvisation' gehoord. Ook was de orkestleider/componiste erg te spreken over de stukken van Albatrosh: 'effective and colorful compositions'. De jury kwalificeerde drummer Jonas Buchwinkel als 'extremely inventive and a great and sensitive teamplayer'. Ook bassist Ben Allison en gitarist Maarten van der Grinten waren jurylid. Als winnaar van de Dutch Jazz Competition 2008 deed namens Nederland het Blazin' Quartet mee aan de finale van de wedstrijd. De EBU European Jazz Competition is een initiatief van de Europese Radio Unie (EBU), het North Sea Jazz Festival en de Nederlandse stichting European Jazz Competition. De competitie wordt iedere twee jaar gehouden.

NIEUWS

The Circle opent Jazz Middelheim

De Belgische band The Circle opent op 13 augustus het festival Jazz Middelheim. De band werd aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen opgericht om de muziek van Brian Blade & The Fellowship te spelen. Het optreden vloeit voort uit de samenwerking van het festival met deze instelling. Jazz Middelheim vindt dit jaar plaats van 13 tot en met 16 augustus in Park Den Brandt in Antwerpen. Het festival wordt uitgezonden op de publieke radiozender Klara.

Dinant Jazz trekt 5.000 mensen

De twaalfde editie van het festival Dinant Jazz Nights heeft bijna vijfduizend bezoekers getrokken, meldt persbureau Belga. Onder anderen gitarist/mondharmonica-speler Toots Thielemans, die bij de samenstelling van het programma betrokken was, accordeonist Richard Galliano en gitarist John Scofield traden op. Het festival voltrok zich van 16 tot en met 20 juli. Volgend jaar zal drummer Manu Katché meedenken over het programma.

JazzLab Series kijkt terug in Best of JazzLab Series

De Vlaamse JazzLab Series hebben voor het nieuwe seizoen onder meer een 'Best Of JazzLab Series'-tournee in de aanbieding. In deze reeks worden eerdere deelnemers teruggehaald. Het Jeroen Van Herzeel Quartet bijt het spits af. Ook gaat JazzLab een jazzcursus geven met als titel 'Van Jelly tot Jef'. Het is de bedoeling dat iedere jazzleek na de vier lessen de weg in de jazz weet te vinden. JazzLab Series participeert voorts in het nieuwe netwerk JazzPlaysEurope, waaraan ook concertorganisatoren uit Nederland, Frankrijk, Duitsland en Polen deelnemen.

JazzPlaysEurope wil jonge Europese jazzgroepen de kans bieden in het buitenland te concineren. Dit seizoen heeft JazzPlaysEurope een speciaal project. Muzikanten uit alle landen in het netwerk mogen gedurende vier dagen in jazzclub Domicil in Dortmund samen musiceren. Het doel: een volwaardig avondprogramma, dat ze op de verschillende podia van het netwerk ten gehore zullen brengen. Saxofonist Andrew Claes gaat als vertegenwoordiger van België aan dit project deelnemen. De eerste reguliere tournee in de JazzLab Series start de volgende maand met het project 'Bord du Nord' van trompettist Sam Vloemans.

PRIJZEN VERVOLG

Sakiko Masuda (rechts) met haar eerste prijs van de BJO International Composition Contest 2009. (Foto: Jos L. Knaepen)

JAPANESE WINT COMPOSITIEWEDSTRIJD VAN BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA

De Japanse Sakiko Masuda heeft 9 juli tijdens het Gent Jazz Festival de vijfde BJO International Composition Contest 2009 gewonnen. Haar compositie 'Under The Rose' kreeg niet alleen de eerste prijs van de internationale vakjury, maar werd ook bekroond met de publieksprijs.

De finalisten dirigerden persoonlijk het Brussels Jazz Orchestra (BJO) tijdens de uitvoering van hun eigen bigband-compositie. De winnares ontving 2.500 euro en een opname van de uitvoering van haar 'Under The Rose'. Het winnende stuk wordt tevens onderdeel van het vaste repertoire van het BJO. Ook de Fin Velli-Matti Halkosalmi en de Duitsers Nikolas Schrieffer en Jan Torkewitz stonden in de finale.

De BJO International Composition Contest is een initiatief van het Brussels Jazz Orchestra en vond dit jaar voor het eerst plaats tijdens Gent Jazz. Dit vier finalisten werden gekozen uit 42 inzendingen uit negentien landen. De bezetting van de jury was: Michel Herr (componist/arrangeur), Pierre Bertrand (leider van de Paris Jazz Big Band), Carlos Azevedo (componist/arrangeur), Jan Wessels (arrangeur) en Florian Ross (componist/arrangeur).

TOOTS THIELEMANS KRIJGT CONCERTGEBOUW JAZZ AWARD 2009

De Concertgebouw Jazz Award 2009 is toegekend aan gitarist/mondharmonica-speler Toots Thielemans. Hij zal de prijs op 11 augustus in ontvangst nemen. Thielemans treedt die avond op in het Amsterdamse Concertgebouw.

De Concertgebouw Jazz Award is een oeuvreprijs voor een internationaal vermaarde jazzmusicus. Het is voor de achtste keer dat de Concertgebouw Jazz Award wordt uitgereikt. Thielemans, inmiddels 87 jaar oud, is een gelauwerd man. Zo mag hij zich NEA Jazzmaster noemen (de hoogste onderscheiding voor jazzmusici in de VS). In Nederland ontving hij onder meer de Bird Award van het North Sea Jazz Festival. De Concertgebouw Jazz Award werd eerder uitgereikt aan onder anderen Herbie Hancock (2008), Wayne Shorter (2007) en Elvin Jones (2003).

OVERLEDEN

George Russell, 27 juli 2009 (86)

George Russell is in Boston overleden aan de gevolgen van de ziekte van Alzheimer. Van huis uit was Russell drummer, maar hij is toch vooral bekend geworden als componist/arrangeur en vanwege zijn publicatie 'The Lydian Chromatic Concept of Tonal Organization'. Dat boek verscheen in 1953 en was een van de eerste muziektheoretische beschouwingen van de hand van een jazzmusicus. Russels ideeën beïnvloedde veel collega's. Het meest sprekende voorbeeld is trompettist Miles Davis' op zijn album 'Kind of Blue'.

Russell stond ook aan de wieg van de latin-jazz. Zijn stuk 'Cubano Be/Cubano Bop', dat hij vlak na de oorlog voor het orkest van trompettist Dizzy Gillespie schreef, was daar een eerste proeve van. In de jaren zestig verbleef Russell lange tijd in Scandinavië, waar hij van de Zweedse radio alle ruimte kreeg om zijn werk op te nemen. Eind vorige eeuw richtte George Russell een eigen orkest op: het Living Time Orchestra, met onder anderen saxofonist Andy Sheppard in de gelederen. George Russells Riverside-album 'Ezz-Thetics', uit 1961, wordt tot de jazzcanon gerekend.

Beluister Russell's stuk Stratusphunk:

<http://www.youtube.com/watch?v=YUAFV7VtsCo>

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 3 augustus 2009

1. **Joe Locke & David Hazeltine**
Mutual Admiration Society 2
(Sharp Nine)
2. **Grant Stewart**
Grant Stewart Plays The Music Of
Duke Ellington & Billy Strayhorn
(Sharp Nine)
3. **Kurt Elling**
Dedicated To You
(Concord)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

PRIJZEN VERVOLG

De Beren Gieren in Gent. (Foto: Bruno Bollaert)

TRIO DE BEREN GIEREN BESTE VAN WEDSTRIJD JONG JAZZTALENT 2009

Het trio De Beren Gieren, met Fulco Ottervanger (piano), Lieven Van Pee (contrabas) en Simon Segers (drums), is 19 juli winnaar geworden van de wedstrijd Jong Jazztalent 2009. De drie musici mogen onder meer optreden tijdens het festival Gent Jazz 2010. De wedstrijd Jong Jazztalent is onderdeel van het Gentse festival.

"Vol overtuiging kennen wij unaniem de eerste prijs toe. De Beren Gieren slaagt erin avontuurlijk jongleren met maatsoorten en tempi te combineren met hecht samenspel. Dit munt bovendien uit door elegantie en delicateste." Aldus het rapport van de jury, die werd bemand door onder anderen Mik Torfs (JazzLab Serie), Frederik Goossens (Klara) en Simon Korteweg. Als winnaar mogen De Beren Gieren een concert geven tijdens de Dinant Jazz Nights, Jazz Maastricht en deelnemen aan een JazzLab Serie in het najaar van 2009. Met de wedstrijd Jong Jazz Talent wil het Gent Jazz Festival beginnende muzikanten de kans geven om zich in de kijker te spelen.

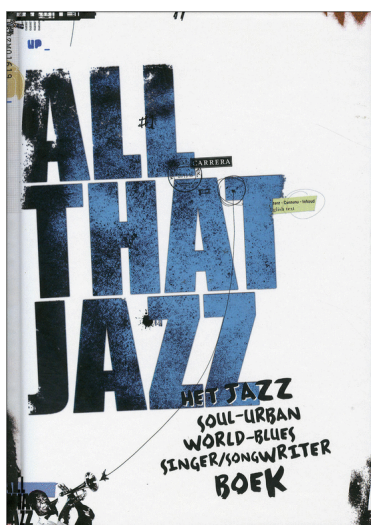
DJANGO D'OR 2009 VOOR WAAL PIERRE VAIANA

Saxofonist Pierre Vaiana heeft de Django D'Or 2009 in de categorie 'gevestigde waarde' gewonnen. De Django 'jong talent' ging naar gitarist Quentin Liégeois. De prijzen werden 18 juli uitgereikt tijdens de openingsavond van het Dinant Jazz Nights-festival.

Vaiana ontving een prijs van 10.000 euro en mag optreden tijdens Gent Jazz 2010. Drummer Bruno Castellucci en gitarist Jacques Piroton waren tevens genomineerd voor deze Award. Ook Liégeois mag een concert geven tijdens Gent Jazz 2010, maar hij krijgt ook een aantal andere optredens aangeboden. De gitarist kaapte zijn Award weg voor de neus van violist Alexandre Cavalière en trompettist Gregory Houben, die ook genomineerd waren. De Django d'Or voor het beste jazzalbum ging naar saxofonist Bart Defoort voor zijn cd 'Sharing Stories On Our Journey'. Hij versloeg de genomineerden Philip Catherine ('Guitars Two') en Jef Neve ('Soul in a Picture'). De Django D'Or is de belangrijkste Belgische jazzprijs. Het ene jaar worden de Awards uitgereikt aan Waalse musici (tijdens het Dinant Jazz Festival) en het andere jaar aan Vlaamse (tijdens Gent Jazz). De jury bestaat steeds uit Vlamingen en Walen.

JAZZ OP PAPIER

JAZZ EN WAT AL NIET

Diverse auteurs.

All that jazz.

Amsterdam : Carrera, 2009.

426 pagina's : ill.

ISBN 978-90-488-0187-9 gebonden.

Prijs 34 euro.

Wie in een tijdschriftenzaak op zoek gaat naar een Nederlands jazzblad vindt daar twee 'glansrijke' periodieken met het woord jazz in de titel: 'Jazz (Nu)' en 'Jazzism'. Een ogenschijnlijke luxe, waar over de grens van ons land menig jazzperiodiek onlangs het loodje heeft moeten leggen. Maar schijn bedriegt. In beide bladen maakt jazz slechts twintig tot dertig procent uit van de redactionele inhoud. De gang van zaken is bekend: Van een grauw, onooglijk, maar ernstig te nemen blad, dat in 1978 vanuit Tilburg geredigeerd werd door Jan Rensen en Rinus van der Heijden, kwam 'Jazz (Nu)' met vallen en opstaan en na veel omzwervingen ten slotte terecht bij de Argo Media Groep in Nieuw Vennep. Met de aandacht voor verre reizen, mode, eten en drinken verwerd het tot een van de vele bladen die weinig om het lijf hebben en met uiterlijk vertoon liefhebbers van het goede leven trachten te behagen.

Na een conflict vertrok de voltallige redactie om bij een andere uitgever op dezelfde voet voort te gaan onder de naam 'Jazzism'. En zie, binnen de kortste keren had de oude uitgever voldoende medewerkers bij elkaar getrommeld om onder de oude naam, die inmiddels kortweg min of meer tot 'Jazz' geëvolueerd was, een nieuw blad op te zetten. Sindsdien is ons land twee glossy bladen rijk, beide met een verschijningsfrequentie van zes keer per jaar en met precies dezelfde formule, dezelfde rubrieken en dezelfde artiesten. Vaak zijn dat 'mooie muzikale meisjes' – de term die, wie anders, Pete Felleman in 1950 introduceerde in zijn *Swing & Sweet* – en zij die zich bewegen op van de jazz afgeleide terreinen en onder de almaar uitdijende jazz-paraplu meevaren. Want 'Jazz anno nu is cool en classic.' Een frase uit de werftekst van een dik boek onder de titel 'All that jazz', dat, met Paul Evers aan het roer, dezelfde redactie heeft als het nieuwe 'Jazz (Nu)'. Even verder: 'Omdat jazz een merknaam van formaat is geworden in andere kunst disciplines en onze eigen leefomgeving, van cocktail tot auto. Omdat jazz een algemeen levensmotto is geworden, een lifestyle vol kwaliteit en puur genot, met muziek als motor.' Ze schijnen erin te geloven, de scribenten van dit van pure commercie druipend proza.

De uitdrukking 'And all that jazz' wordt in de Collins Cobuild Dictionary omschreven als "to suggest that there are wider aspects to the topic(s) which you have just mentioned, but that you do not think that it is worth explaining them in detail." Als vertaling zou dus kunnen dienen: en wat dies meer zij, of: wat al niet, of met een modieuze uitdrukking die ik tegenkwam in het boekje 'Taal is zeg maar echt mijn ding': 'en alles'. Zo gezien is de titel nog zo gek niet. Maar er wordt de verwachting gewekt dat het hele boek over jazz gaat. Laat u niks wijsmaken, het boek is op dezelfde leest geschoeid als genoemd blad: het jazzadeel is ongeveer hetzelfde. Tel daar een paar procent bij op vanwege een paar lijstjes van podia, festivals en websites en je komt in de buurt van een derde. Ik zal me verder daartoe beperken.

Net als in het tijdschrift is voor het merendeel van de jazzartikelen Eddy Determeyer aangetrokken. De redactie had een slechtere keus kunnen doen. Na een periode bij het oude 'Jazz Nu' richtte hij het blad 'Big Band' op, waarna hij zich geheel op de

"Er wordt de verwachting gewekt dat het hele boek over jazz gaat. Laat u niks wijsmaken, het boek is op dezelfde leest geschoeid als het blad 'Jazz'. Het jazzadeel is ongeveer twintig tot dertig procent."

VERVOLG JAZZ OP PAPIER

biografie van de Jimmie Lunceford-band wierp. Nu die uit is had hij na de redactiewisseling van 'Jazz Nu' net zijn handen vrij om voor het blad te gaan schrijven. In het hoofdstuk over de geschiedenis van de jazz heeft hij veel, te veel, moeten weglaten, maar juist misschien daardoor is het een vlot, leesbaar verhaal geworden, waar zelfs nog plaats is voor enkele korte anekdotes en uitstapjes naar de situatie in ons eigen land. Het hoofdstuk bevat verder een profiel van twintig musici: enkele pioniers – Miles Davis voorop! – en huidige publiekstrekkingen. (Daar is Diana Krall weer). In zogeheten columns door het hele boek heen is twaalf Nederlandse musici en liefhebbers gevraagd naar hun 'roots'. Daar zijn prikkelende uitspraken bij. Yuri Honing: "De tijd van Coltrane en Monk is nu voorbij. De doorgewinterde jazzliefhebber zal dat moeten accepteren." Rita Reys: "Veel artiesten noemen zich tegenwoordig singer-songwriter. Muzikanten maken hun eigen nummers, verswingen het en noemen het dan jazz." Een vaak terugkerend thema is het oefenen, de invloed van je voorgangers, en wat je ermee doet. De platenzaak waar Han Bennink op doelt zal niet Jazztone zijn maar Discotone, de zaak van Hank van Leer in de Lange Leidsedwarsstraat. Een paar notities, want meer zijn het niet, over de relatie van jazz tot andere kunstvormen (literatuur, dans, beeldende kunst, fotografie e.d.) sluiten het boek af. Bij de websites mis ik die van Jazzflits en Jazzpress. De paginanummering begint al bij het omslag! De uitgever, die het boek aankondigt als een paperback, zorgde voor een stevige verpakking. Die strookt helaas niet met de inhoud, die langs de oppervlakte scheert.

Jan J. Mulder

CD-RECENSIES

MATT WILSON QUARTET That's gonna leave a Mark Palmetto Records

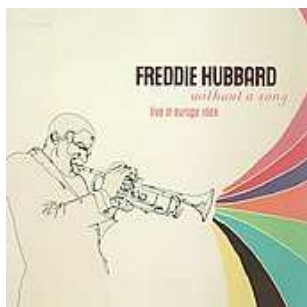
Bekijk Matt Wilson; klik hier:
http://www.youtube.com/watch?v=2Ow_CeiFOBO

Een ding is zeker: drummer/componist Matt Wilson is een geestige vent die ons doorgaans met liefde voor het vak deelgenoot maakt van zijn muzikale grappen en grollen. Intellectuele humor is het, die in bepaalde gevallen wel eens zijn doel zal missen maar meestal raak is. Soms keihard, midden in je gezicht. Voor de cd 'That's gonna leave a Mark' besloot Wilson de snare van zijn kleine trommel uit te schakelen wat tot gevolg heeft dat de accenten een heel doffe klank krijgen. Dat went nauwelijks. Wel weet hij nuances in te bouwen die je afleiden van dat eigenwijze trommeltje. Die nuances zal hij niet van Buddy Rich hebben afgekeken. Rich was de eerste drummer die Wilson aan het werk zag, in 'The Lucy Show', op tv.

Matt Wilson (1964) was nog maar een tiener toen hij in het bezit van een paar sticks thuis de keukengerei ging testen op ritmische klankkleuren. Via de New England Conservatory in Boston begon zijn getimmer serieuze vormen aan te nemen; op aanraden van bassist Cecil McBee en drummer Andrew Cyrille belandde hij uiteindelijk in New York City. 'That's gonna leave a Mark' is zijn achtste cd voor Palmetto, als leider. Net als Wilson leverden de rietblazers Andrew D'Angelo en Jeff Lederer vlot materiaal hoewel ze al thematisch solerend wel heel snel koers zetten naar allerlei climaxen waarvan de oprechtheid me af en toe de wenkbrauwen doet ophalen. De pianist ontbreekt, vandaar die gretigheid. De bassist is Chris Lightcap. Hij doet er alles aan om de zaak bij elkaar te houden en is in het bezit van een deftige sound. En Matt Wilson? Laten we hopen dat zijn snare-drum de volgende keer weer in ere wordt hersteld.

Jaap Lüdeke

FREDDIE HUBBARD
Without a Song: Live in Europe 1969
Blue Note Records

Bekijk Freddie Hubbard; klik hier:
<http://www.youtube.com/watch?v=kuGO8IY50b4>

NATHALIE LORIERS TRIO
With Bert Joris & String Quartet
Moments d'Eternité
W.E.R.F.

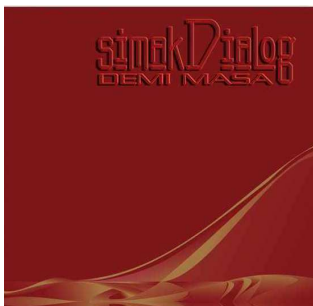
Bekijk Nathalie Lories; klik hier:
<http://www.youtube.com/watch?v=IjNyFHxOFCs>

VERVOLG CD-RECENSIES

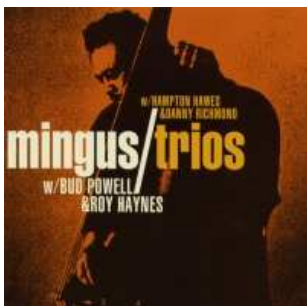
De vondsten die nog steeds worden gedaan in muffe kelders of stoffige kasten van platenmaatschappijen zijn doorgaans meer dan welkom. Dat geldt ook voor de opnamen op 'Live in Europe' van trompettist Freddie Hubbard. Ja, veertig jaar na dato komt Blue Note met deze (aan het glorieuze grenzende) registraties aanzetten. 'Live in Europe' bestaat uit twee Britse opnamen en een Duitse registratie, alle van december 1969 en glashelder van geluidskwaliteit. Een van de zeven stukken, 'Body and Soul', verscheen al in 1970 op een plaat met als titel 'Jazz Wave, Ltd. On Tour Vol. 1', ook op Blue Note. Hubbards medewerkers zijn pianist Roland Hanna, bassist Ron Carter en drummer Louis Hayes. Hun inzet is hartveroverend en doet de vermaledijde term begeleiders geheel vervagen. Maar 'Hub' blijft de baas. Dat lag hem wel. Prachtig zoals hij kat en muis speelt met de standards. Hij schmiert, blaast met bravoure, neemt prikkelende risico's met de akkoorden en leunt ondertussen steeds op zijn volvette sound. Zijn techniek is gaaf. Op een vrij stuk, 'Space Track', refereert hij vermoedelijk aan zijn periode bij Ornette Coleman ('Free Jazz', 1960 met het dubbelkwartet op Atlantic). Bij Hubbard beklifde die free jazz niet. 'Live in Europe 1969' is een in alle hevigheid swingende blowing session zonder weerga. Het is verplichte kost voor alle respectabele conservatoria en een regelrechte aanrader voor alle jazzverzamelaars. Met dank aan de producer Michael Cuscuna. Ik wil nog wel steeds weten waar die banden lagen opgeslagen. **Jaap Lüdeke**

Omdat de subsidie geschrapt leek te worden, zag de toekomst van het Kunsten Centrum De Werf en het label W.E.R.F. in Brugge er even slecht uit. Dankzij de inzet van producer Rik Bevernage en anderen, heeft de Vlaamse regering toch voor drie jaar een bijdrage toegezegd. En dus draait ook het label W.E.R.F. weer op volle toeren. Net uit is de cd 'Moments d'Eternité' van het trio van pianiste Nathalie Lories met een strijkkwartet. Lories componeerde alle negen stukken en arrangeerde er twee. De meeste arrangementen zijn van de creatieve gasttrompettist Bert Joris. Vroeger was 'with strings' het summum voor onder anderen zangeres Billie Holiday, trompettist Clifford Brown en saxofonist Charlie Parker. De fans liepen minder warm voor dergelijke producties. Saxofonist Lee Konitz vertelde mij jaren geleden dat 'Parker with Strings' (en wel het stuk 'Just Friends') zijn begrafenismuziek moet worden. Daarvan is op 'Moments d'Eternité' in zekere zin ook sprake met een eerbetoon aan de vorig jaar overleden gitarist/componist Pierre van Dormael. De strijkers genereren oprechte droefenis, het plechtige commentaar van Lories onderstreept het verlies. Vrolijk van aard is de vlotte cd-opening van de strijkers. De gaaf uitgevoerde intro voert naar een intense pianosolo waarbij Lories niet schroomt ook linksbuiten te spelen. Weinig pianisten betrekken dat deel van het instrument in hun escapades. Bert Joris, met een oor toch steeds bij de uitvoering van zijn uitgekende arrangementen, soleert desondanks met verve. Mijn favoriet is 'Neige', dat geïnspireerd lijkt op het werk van Maria Schneider. Het trio van Lories met bassist Philip Aerts en drummer Joost van Schaik, mengt in het toffe thema af en aan met de wel degelijk swingende strijkers, zelfs als er niet in vieren wordt gespeeld. Een hoogstaande productie is het, die de vorige maand live tijdens het festival Gent Jazz was te horen en ook heel geschikt is voor het North Sea Jazz Festival 2010.

Jaap Lüdeke

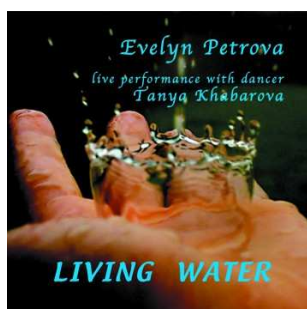
SIMAK DIALOG**Demi Masa****MoonJune**www.moonjune.com**Bekijk Simak Dialog; klik hier:**<http://www.youtube.com/watch?v=B9oYRaQ2C50>**VERVOLG CD-RECENSIES**

Na het (Westerse) debuut 'Patahan' komt de Indonesische jazz-rock-formatie Simak Dialog met een tweede cd voor het Amerikaanse label MoonJune. Sterker dan met die eersteling onderscheidt de groep van toetsenist Riza Arshad zich met 'Demi Masa' van Westerse bands in het genre. Er zijn wel invloeden te onderscheiden van ensembles als Return to Forever en Weather Report, maar Simak Dialog is onmiskenbaar Indonesisch. Dat komt vooral door het gebruik van het slagwerk. De groep beschikt namelijk niet over een drummer, maar over twee slagwerkers die de traditionele Soendaneze kendang-trommels bespelen. Daarnaast heeft Arshad een voorkeur voor de Fender Rhodes, die in z'n klankproductie (met behulp van metalen plaatjes) veel weg heeft van de gamelan. De ritmische versnelingen en vertragingen, die uiterst kenmerkend zijn voor de gamelanmuziek, zijn ook een sterk wapen dat Arshad in zijn (vaak lange) composities goed gebruikt (bijvoorbeeld in het spannende 'Disapih'). Naast Arshad is de belangrijkste smaakmaker gitarist Tohpati, die op zijn elektrische instrument een voorliefde heeft voor de sustain, en daardoor zeer blazerachtig klinkt. Hij zet af en toe flink de 'distortion' open, maar kan ook prachtig een melodie neerzetten, zoals in 'Tak Jauh Kedua', dat rockballad-achtige trekjes heeft. Soms leveren de slagwerkers ook vocale bijdragen, waardoor een atmosferische, etnische muziek ontstaat die me erg aan het Zawinul Syndicate deed denken. De Oberheim-synthesizer van Arshad draagt daar zeker toe bij. Simak Dialog kan ook nog eens goed met dynamiek omgaan, en dat maakt 'Demi Masa' een nog sterkere plaat dan de vorige. **Herman te Loo**

CHARLES MINGUS**Trios****Jazzdoor**

Dit is wel een interessant plaatje voor de contrasten. Jazzdoor brengt op 'Trios' twee sessies bijeen, waarin Charles Mingus de verbindende factor is. Chronologisch staan ze in omgekeerde volgorde, en dat is een beetje vreemd, want we horen nu eerst een redelijk heldere studiosessie, en daarna een tamelijk bedompte live-opname. Die eerste dateert van 9 juli 1957, en is eerder uitgekomen op de labels Jubilee en Drive (laatstelijk onder de titel 'I Can't Get Started'). De pianist hier is Hampton Hawes, en de drummer Dannie Richmond (en niet Danny, zoals op het hoesje staat). Vanaf de basintro van 'Back Home', de opener, is duidelijk wie hier aan het stuur staat. Mingus pakt ook een lange solo in zijn eigen stuk. Verder de nodige standards, maar ook nog meer origineel materiaal, zoals Mingus' fraaie herinterpretatie van Gillespie's 'Woody'n You'; 'Dizzy Moods', en 'Hamp's New Blues' van Hawes. Leuk is ook hoe Mingus 'Tea for Two' als tegenmelodie tegen 'Laura' neerzet. Dan gaan we vier jaar terug in de tijd, en treffen we Mingus bij het trio van Bud Powell. Hier is hij 'de bassist', en gezien de geluidskwaliteit horen we sowieso al niet te veel van hem. De maniakaal spelende Powell gunt hem ook weinig tot geen solo-ruimte, zodat voor drummer Roy Haynes een grotere heldenrol is weggelegd. Omdat Jazzdoor niet al te scheutig is met informatie, is het wel even puzzelen van wanneer deze opname precies is. Met de gespeelde stukken als handleiding kunnen we uit Powells discografie concluderen dat het hier om twee optredens gaat in Birdland, op 21 en 23 maart 1953. En dan komt meteen de grootste miskleun van deze cd om de hoek kijken: op 21 maart (en dat zijn de eerste vijf nummers) was niet Mingus maar Oscar Pettiford de bassist! Curieus.

Herman te Loo

JAKOB DINESEN**Dino****Stunt Records****Bekijk Jakob Dinesen; klik hier:**<http://www.youtube.com/watch?v=Lk1a6nkPbPQ>**EVELYN PETROVA/
TANYA KHABAROVA****Living Water****Leo Records**www.leorecords.com**ADAM ROGERS****Sight****Criss Cross Jazz****Bekijk Adam Rogers; klik hier:**<http://www.youtube.com/watch?v=7b0Kg6w95oc>**VERVOLG CD-RECENSIES**

De Deense tenorsaxofonist Jakob Dinesen kreeg in 2004 de voorname Deense Jazzpar Prize, groot 30.000 dollar. Het was meteen de laatste keer dat de prijs werd uitgereikt. De sponsor was een tabaksfirma. De Deen behoorde een tijd terug tot het in New York City gevestigde contingent Europese 'jazzers' die daar hun opleiding min of meer afronden. Alhoewel je natuurlijk ook kunt zeggen dat een opleiding nooit eindigt. Dinesen hield het in de VS na twee jaar Berklee (Boston) voor gezien. Soms duidt zoiets op een eigenzinnig karakter en hoor je dat karakter terug in de muziek van betrokkene. Ik ben er nog niet helemaal uit of dat bij Jakob Dinesen het geval is. Hij heeft in ieder geval wel zelfvertrouwen, want hij begint op de cd 'Dino' zonder dralen met een ballade, Ellingtons 'Come Sunday'. Ook verder staan er veel langzame stukken op de plaat. Het waarom is me een raadsel. Zo'n repertoire vergt een overtuigende zeggingskracht en die ontbreekt. De overige musici in het pianoloze trio zijn bassist Anders Christensen en de Amerikaanse legendarische drummer Paul Motian. Die hoefden zich in het geheel niet uit te sloven. Jakob Dinesen vond het kennelijk allemaal best. Misschien had ie toch wat langer in Boston moeten blijven.

Jaap Lüdeke

Zangeres/accordeoniste Evelyn Petrova werkt aan een indrukwekkend oeuvre op Leo Records. Na een bijna niet opgemerkte duo-cd met Vyacheslav Guyvoronsky ('Chonyi') kwam er het indrukwekkende solodebuut 'Year's Cycle' en in 2007 een duo-cd met violist Alexander Balanescu ('Upside Down'; zie Jazzflits van augustus 2007). 'Living Water' is weer een duo-cd, maar een beetje merkwaardige, want haar partner Tanya Khabarova is maar heel even te horen. Ze is dan ook danseres, en wat we hier krijgen, is een audio-verslag van hun voorstelling 'Taming of a Butterfly'. Over de danskwaliteiten valt dus niks te zeggen (misschien komt er ooit een dvd?), maar muzikaal is dit zeker weer een bijzonder sterk statement. De ingrediënten zijn inmiddels wel bekend: ritmisch en melodisch sterk accordeonspel, en een betoverend mooie stem, die zowel kan fluisteren en bekoren als schreeuwen en angst aanjagen. Ontroerend mooi in zijn eenvoud is 'Song' of het bijna als een traditional klinkende 'Bride'. Geestig is het toepasselijk getitelde 'Party', met een opzweepende dans die aan het einde de bocht uit giert. Het hele scala aan emoties zit in Petrova's muziek, en vermoedelijk ook in de dans. Behalve een paar trappelende voeten in 'Play' krijgen we daar absoluut niks van mee. En dat is het enige dat jammer is aan deze beeldschone cd.

Herman te Loo

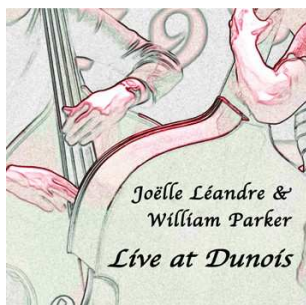
In 2008 kreeg gitarist/componist Adam Rogers de Paul Acket Award van het North Sea Jazz Festival uitgereikt. Vermoedelijk was dat nooit gebeurd als hij niet op elf cd's van het Nederlandse label Criss Cross Jazz te horen zou zijn. Van die elf producties staan er vijf op eigen naam. Sinds enkele jaren is Rogers ook internationaal bekend, dat is mede te danken aan zijn lidmaatschap van Chris Potters Underground. Voor wie dat gezelschap tijdens het North Sea Jazz Festival 2009 te heftig vond - want nogal hard en rauw, hoorde ik - biedt de cd 'Sight' uitkomst. Rogers speelt daarop bijna akoestisch en zijn klank lijkt in de verte op de gitaarversterking van Jim Hall.

VERVOLG CD-RECENSIES

Het staat buiten kijf dat Rogers over een vlekkeloze techniek beschikt. Er is veel variatie in repertoirekeuze en structuren. Verdiep je overigens niet te veel in de begeleidende tekst. Over het stuk 'Kaleidoscope' staat daarin bijvoorbeeld te lezen: "The initial statement of the solo form has a bar of 5/4, a bar of 6/4, then a bar of 6/4 and a bar of 5/4", waarna nog een cryptische uiteenzetting volgt over het gebruik van de akkoorden. Denk nou niet dat de muziek 'for musicians only' is. De cd, met verder John Patitucci en Clarence Penn, is heel genietbaar, voor ons allen. **Jaap Lüdeke**

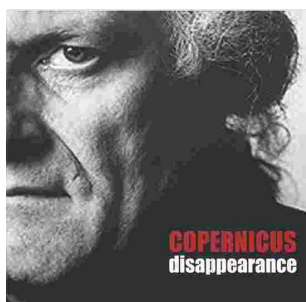
**JOËLLE LÉANDRE/
WILLIAM PARKER**
Live at Dunois
Leo Records
(www.leorecords.com)

In de kolommen van dit blad heb ik al vaker gememoreerd dat het duo dé vorm is voor de Franse bassiste/vocaliste Joëlle Léandre. En het ultieme duo is toch wel dat met een gelijkgestemde bassist, de Amerikaan William Parker. Beiden zijn volstrekte virtuozen, en hebben een zeer fysieke verhouding met hun instrument. Ze spelen geen contrabas, maar ze zijn één met de contrabas. Al in 1998 werd het duo vastgelegd door Leo Records (op de cd 'Contrabasses'), en nu is het dus weer zo ver. Wat we elf jaar later horen, is niet zo wezenlijk anders dan die eerste keer, hooguit is er sprake van verdieping. We horen subliem strijkwerk, maar ook het kletteren van de snaren op de toets, de inspanning die het kost om het grote, weerbarstige instrument de baas te zijn. Soms zijn de klanken klein, sierlijk of verstild, en ook nog eens verrassend hoog, maar veel meer komen de zware, overdonderende aspecten van de olifant onder de snaar-instrumenten aan bod. Slechts incidenteel zet Léandre haar tweede wapen in: haar stem. Het geeft weliswaar variatie, maar het mooie is dat je bij dit duo niet eens per se op iets anders zit te wachten dan de contrabas, de hele contrabas en niets dan de contrabas. Een overtuigender betoog voor het instrument heb ik zelden gehoord: 46 minuten zinderende improvisatie zonder ook maar één moment van inzakken.

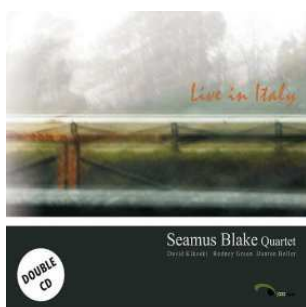
Herman te Loo

COPERNICUS
disappearance
Nevermore/MoonJune Records
(www.moonjune.com)

Onclassificeerbaar, dat is het eerste dat je moet opmerken na het beluisteren van deze cd 'disappearance' (zonder hoofdletter!). Copernicus is geen band, maar sinds de vroege jaren tachtig het alter ego c.q. artiestennaam van Joseph Smalkowski. Hoewel hij af en toe keyboards beroert, voelt hij zich geen muzikant, maar eerder filosoof, dichter en performer. De teksten, die hij op dramatische wijze declameert, gaan over het universum, en alle allerkleinste deeltjes zoals het neutron en de quark. Erg vrolijk word je er niet van, maar dat Copernicus geen lachebekje is, straalt ook al van de hoesfoto af. Toch is 'disappearance' een boeiende plaat, omdat de muziek volledig wordt geïmproviseerd door een dertienkoppig ensemble, geleid door toetsenist Pierce Turner. Het gezelschap heeft vele muzikale pijlen op de boog, en zo kan de muziek soms progrock-vormen aannemen ('The Blind Zombies' klinkt nogal Pink Floyd-achtig), maar ook pseudo-klassiek, freejazz, rock en blues komen langs. Het laatste in 'Atomic New Orleans', dat met een beetje clichématige blues het minst interessante nummer is. De stem en voordracht van Copernicus moeten je wel aanpreken, want anders is 73 minuten wel een flinke aanslag op je welwillendheid. Wie het wel pruijmt, kan rekenen op een fascinerende literair/filosofisch/muzikale reis. Een voorproefje is te vinden op <http://www.copernicusonline.net>.

Herman te Loo

ALEX SIPIAGIN**Mirages****Criss Cross Jazz****Bekijk Alex Sipiagin; klik hier:**<http://www.youtube.com/watch?v=ZFBznxQQ38k>**SEAMUS BLAKE****Live in Italy****Jazz Eyes****Bekijk een filmpje over deze plaat:**<http://www.youtube.com/watch?v=7R7Nf1rTpb8>**ALYN COSKER****Lyn's Une****Linn Records****Bekijk Alyn Cosker; klik hier:**<http://www.youtube.com/watch?v=JyD89PQeNvw>**VERVOLG CD-RECENSIES**

Trompettist Alex Sipiagin is een kundige blazer die voor zijn vertrek naar de studio waarschijnlijk thuis nog even een plaatje van collega-trompettist Freddie Hubbard heeft opgezet. Dat was niet verstandig. Muzikaal gezien is de liefde voor de erfenis van Hub volkomen legaal, maar die moet niet zo blijken als je met een cd-opname bezig bent. Toch wordt hij in New York City gewaardeerd om zijn vakmanschap. Pakkende stukken schrijven kan hij ook. Goed voorbeeld is 'One for Mike' (twee versies), opgedragen aan wijlen saxofonist Michael Brecker. Tweede blazer in het kwintet is de ondergewaardeerde tenorist Seamus Blake. Hoelang moet het nog duren voor hij het zoet van de internationale erkenning zal proeven? Op deze productie is hij andermaal prominent aanwezig met indringende solo's. Blake heeft een innemend tenorengeluid en een gave techniek, zonder opschepperij. Verrassenderwijs laat Sipiagin in Joe Hendersons 'Tetragon' de verwijzingen naar Hubbard even achterwege en maakt dan wel indruk met goedgeplaatste riedels in dubbeltempo. Pianist Mulgrew Miller (tijdje niets van gehoord) levert puntig solowerk af en besluit eigenhandig 'Live Score' met een 'riffend' figuur. Kenny Barron deed dat wel eens bij Stan Getz. Wie zou Alex Sipiagin nog meer in zijn platenkast hebben staan? Toch niet louter en alleen Freddie Hubbard?

Jaap Lüdeke

Je moet wel heel diep in iemands ziel kunnen kijken om te observeren of hij of zij als sideman minder attent speelt dan als leider in de studio of in een club. Neem nu saxofonist Seamus Blake. Hij is te horen op de cd 'Mirages' van trompettist Alex Sipiagin (zie hierboven) en onder eigen naam op de dubbel-cd 'Live in Italy'. Leaders brengen vrijwel altijd hun eigen stukken mee. Blake deed dat voor de eerste cd. Voor de tweede was hij zo genereus om ook repertoire vast te leggen van Jimmy van Heusen en John Scofield. Pianist Dave Kikoski, bassist Danton Boller en drummer Rodney Green maken het hechte kwartet vol. Waaraan het precies ligt is moeilijk uit te leggen, maar Seamus Blake is nog niet toegetreden tot de rangen van Lovano, Potter, Redman en Branford Marsalis. Alleen al op basis van smaakvol musiceren hoort hij in dat inmiddels gelouterde rijtje thuis. Blake is ritmisch rotsvast, gaat tegelijkertijd soepel om met de maatstreep, heeft een stoer eigen geluid en is ook nog eens harmonisch soepel in de uitvoering ervan. In zijn muziek is er hier en daar ook plaats voor 'guitar type effects', op zijn saxofoon. Maar dat mag de ruimschoots aanwezige pret niet drukken.

Jaap Lüdeke

Soms zouden debutanten een beetje tegen zichzelf in bescherming genomen moeten worden. Neem nou Alyn Cosker, een jonge Schotse drummer. Hij heeft een eigen trio, met bassist Ross Hamilton en gitarist David Dunsmuir. Daarmee maakt hij lekker, swingende, met funk en blues doorspekte muziek. John Scofield is duidelijk een favoriet, zoals te horen is op nummers als 'Logan's Slogans' en 'That's the Ticket'. Voor de debuut-cd 'Lyn's Une' wordt het trio voor sommige tracks uitgebreid met gasten, waarvan saxofonist Tommy Smith en pianist Jason Rebello de bekendsten zijn.

VERVOLG CD-RECENSIES

Cosker zorgt voor leuke arrangementen, en kan ook zeker pakkende melodieën schrijven, maar het is allemaal net even te veel van het goede. Stukken die te lang doorgaan om te blijven boeien, en een veel te breed uitwaaiend repertoire, uitmondend in het liedje 'When Autumn Comes', waartoe zangeres Maureen McMullan zich bij de groep voegt. Mooie stem, beetje Joni Mitchell-achtig, maar het nummer past eigenlijk helemaal niet bij de rest van de cd. En dan wordt, ondanks Coskers overduidelijke kwaliteiten, bijna 79 minuten wel heel erg veel. Snoeien dus, en de volgende keer een goede producer of musical director in de arm nemen.

Herman te Loo

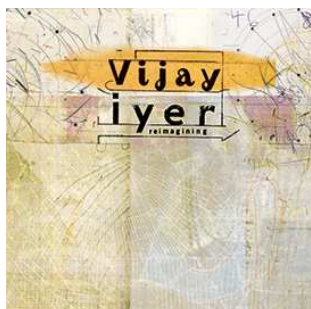
De Indiaas/Amerikaanse pianist/componist Vijay Iyer verklaart de titel van de cd 'Blood Sutra' als volgt: "Het woord bloed roept allerlei symbolische associaties op: gezondheid, verwantschap, identiteit, ras, geweld, verlangen (...) 'sutra' is Sanskriet voor 'draad', en slaat op oude heilige en geleerde teksten over geneeskunde, wiskunde, yoga, boeddhisme en liefde." Dat lijkt misschien wat pretentius, maar is het niet. Iyer kiest voor muziek met diepgang, die over het hele scala aan menselijke emoties gaat. Hoewel zijn composities ritmisch complex zijn (daar verloochent hij zijn etnische afkomst ook niet), is er altijd een enorme drive óf juist een innerlijke rust. 'Brute Facts' is een goed voorbeeld van het eerste, met denderende ostinati, en de vlamme alt van saxofonist Rudresh Mahanthappa in de hoofdrol. 'Ascent', een solostuk van Iyer, kent weer een balladachtige rust. De combinatie van complexiteit, toegankelijkheid en warmbloedigheid plaatst Iyer als componist ergens in de lijn van Eric Dolphy en Andrew Hill. De eerste had vlak voor zijn dood ook een warme interesse in Indiase muziek, zoals te horen is op de posthume Blue Note-plaat 'Other Aspects'. Behalve authentieke stukken schrijven, kan Iyer ook fraai herscheppen. Aan het eind van 'Blood Sutra' staat het nummer 'Because of Guns'. Het gaat uit van de de basgroove van de Jimi Hendrix-hit 'Hey Joe', en gebruikt ook de kwartentriolen waarmee het origineel zich opzweept. Iyer gebruikt juist niet de melodie, en dat maakt zijn versie absoluut geen 'cover'. Hetzelfde gebeurt met John Lennons 'Imagine' op de cd 'Reimagining' (de cd-titel is uiteraard een woordspel). Ook hier pikt Iyer de begeleidingsfiguur eruit, en maakt er in z'n eentje een werkje van dat aan het werk van componist John Adams doet denken. In alle opzichten zet 'Reimagining' de sterke lijn voort van de eerdere cd. Krachtige grooves (die soms doen denken aan de M-BASE-muziek van saxofonist Steve Coleman, bij wie Iyer ook speelt), die ademen en lucht bieden, zoals de muziek van Dave Holland dat ook doet. Het zijn maar een paar referenties om aan te geven in welke hoek Iyer bivakkeert, want met zijn Indiase achtergrond (die zich vooral ritmisch uit) is hij bepaald een authentieke stem, een pianist/componist waarmee we rekening dienen te houden. Fijn dat PI Recordings deze cd's (uit respectievelijk 2003 en 2005) daarom ook opnieuw de wereld in stuurt.

Herman te Loo

VIJAY IYER Blood Sutra PI Recordings

VIJAY IYER Reimagining PI Recordings

Bekijk Vijay Iyer; klik hier:
<http://www.youtube.com/watch?v=AT8WWnQ5AH8>

WWW.JAZZFLITS.NL

CONCERTVERSLAGEN

NORTH SEA JAZZ FESTIVAL VERSLAG PETER J. KORTEN

Datum en plaats:
10 tot en met 12 juli 2009,
Ahoy,
Rotterdam.

Soil & Pimp Sessions. (Foto: Joke Schot)

Pianiste Geri Allen. (Foto: Joke Schot)

Het programma van de 34ste editie van het North Sea Jazz Festival was royaal gevuld met singer-songwriters. Adele, Seal, Wouter Hamel, Duffy en Jamie Cullum zijn nu eenmaal publiekstrekker. Niettemin was er van 10 tot 12 juli sprake van een gevarieerd programma, waarvan zeventigduizend bezoekers genoten. Het was de eerste keer in Rotterdam dat de zaterdag én de zondag uitverkocht waren. Wie voldoende muntjes had gekocht kon tussen de muziek door genieten van een keur aan hapjes en drankjes. Net als bij vorige edities waren er ook dit jaar diverse thema's: 'piano', 'Japanse jazz' of een zaal die geheel gewijd was aan een platenlabel.

De ambiance van Ahoy was opnieuw op kleine punten verbeterd. Zaal Congo was nu voorzien van stoelen, zaal Darling had de hinderlijk krakende tribune ingeruild voor een stille en er was op cruciale punten meer loopruimte. Bij grote drukte werden lichtkranten als wegwijzers ingezet. Dat sommige zalen door de overgrote belangstelling onbereikbaar waren was jammer, maar de keus was zo groot dat er altijd wel een alternatief was. Wie een compleet concert wilde bijwonen moest dus vroeg zijn en kon zien hoe het podium werd omgebouwd voor de volgende artiest. Dan zie je ook de nervositeit en concentratie bij de musici: de microfoon een beetje naar rechts, dan weer een beetje naar links. De lessenaar verstellen. Inspelen. En dan officieel opkomen voor het concert... Applaus!

De keuze voor 'artist in residence' saxofonist/componist John Zorn leek gewaagd, maar bleek een goede. Bij het grote festivalpubliek is hij een onbekende, maar hij betekent bijzonder veel voor de geïmproviseerde muziek. Recalcitrant, opstandig, provocerend, hoe hij ook genoemd wordt, zijn muziek getuigt van groot inzicht en durf. De ene keer is hij avant-gardistisch, de andere keer romantisch! In de zes concerten die hij gaf toonde Zorn zich dus uiterst gevarieerd. Daarom eerst een chronologische samenvatting van zijn concerten.

John Zorn - The Dreamers

Het project The Dreamers betrof 'surf- en filmmuziek'. Net als bij zijn latere concerten kwam John Zorn het podium op en schreeuwde de aankondiging zonder microfoon de zaal in. Hij riep de namen van de muzikanten en zat daarna op een stoel met zijn rug naar de zaal. Zittend gaf hij als een dirigent aanwijzingen aan de groep. Na het eerste stuk stuurde hij de fotografen weg; ze hadden niet meer van hem kunnen fotograferen dan zijn rug. Er ontstond een aangenaam en hecht groepsgeluid waarbij je glimlachend kon wegdromen. De composities waren licht en optimistisch. Vrolijke liedjes, maar wel doordacht. De hierna volgende projecten waren gebaseerd op de standaardbezetting, die echter steeds subtiel uitgebreid werd. De vaste kern bestaat uit: Marc Ribot (g), Uri Caine (p), Greg Cohen (b) en Joey Baron (d). Zorn zelf speelde geen noot, maar was wel verantwoordelijk voor iedere noot die de groep voortbracht.

John Zorn - Masada Sextet

Dat Zorn joods is bleek voornamelijk in de groep Masada Sextet. Als hij het bekende 'Beeroth' samen met trompettist Dave Douglas speelt weet je genoeg. Er ontstond later een grommend duel tussen saxofoon en trompet.

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Pianist Cecil Taylor. (Foto: Joke Schot)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

De stukken waren allemaal vrij kort en heel afwisselend. Zorn smakte, kuste en scheurde op zijn tenor en Joey Baron lachte breed na elk stuk. Zorn was weer buitengewoon alert en reageerde direct op kleine ongerechtigheden in de percussie en zei daar ook direct wat van.

John Zorn - Bar Kokhba

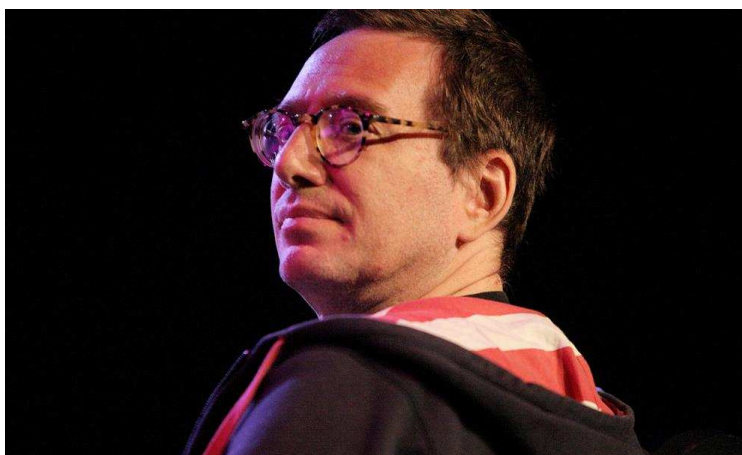
Het project Bar Kokhba had een sound als een warme deken. Er sprak veel gevoel voor harmonieën uit. John Zorn wees letterlijk solotijd toe. Er waren iets meer popinvloeden te horen en soms was de muziek verwant aan Americana. Violist Mark Feldman droeg bij tot de oosterse sfeer die al in de naam van de groep opgesloten ligt. Percussionist Cyro Batista sloeg op een rechtopstaande overmaatse trommel met een diep lage toon. Aan zijn andere kant hing een reusachtige gong. Zorn houdt nu eenmaal van uitersten...

John Zorn/Bill Laswell/Milford Graves

Toen drummer Milford Graves opkwam leek hij wel bezeten. Raar dansend (of was het de Moonwalk van Michael Jackson?) kroop hij achter zijn drumkit. Ritmeloos, maar heel luid begon hij te drummen. Bassist Bill Laswell voegde daar een volkomen vormloze dreun aan toe, ook weer keihard. Eigenlijk was er door het extreme geluidsniveau geen structuur te bekennen. Zorn schetterde en schreeuwde minutenlang door zijn altsax. Veel luisteraars was het extreem hoge geluidsniveau te veel en verlieten - terecht - al na enkele minuten de zaal.

John Zorn - Filmworks

Filmworks borduurt voort op de surfmuziek van hiervoor beschreven concerten. De band was aangevuld met cello, harp en (weer) vibrafoon. Ook nu weer was het de prettige harmonische bas van Greg Cohen die het geluid haar karakter gaf. Gitarist Marc Ribot was in diverse stukken de spil van de groep. Hij wist vurig te soleren. Aan de reacties van Zorn zag je dat de band

John Zorn. (Foto: Joke Schot)

speelde op de manier die hij in gedachten had. Toen de meeste bandleden tussen de coulissen verdwenen waren, bleef er een pianotrio over, maar dan wel één met dirigent, het moet niet gekker worden! Plotseling waren die mooie basharmonieën van Cohen weg en werd een geheel andere artistieke richting gekozen. Daardoor ontspoon zich zeer energieke en spannende muziek.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Soil & Pimp Sessions. (Foto: Joke Schot)

Christian Scott. (Foto: Joke Schot)

Tineke Postma. (Foto: Joke Schot)

VRIJDAG

Trompettist **Christian Scott** was tijdens deze editie een echte bandleider. Was hij vorige keer nog meer een brutaal jochie, dat overigens de sterren van de hemel speelde, nu sprak hij uitgebreid tegen het publiek. Hij stelde de band voor als een echte leider, inclusief flauwe grappen over de betaling van zijn bandleden. Scott speelde melodieuzer dan ooit en de rockelementen van zijn eerdere werk waren vervangen door stillere, doordachte stukken. Soms boeide dat te weinig. Het publiek was ongemakkelijk rumoerig tijdens de stillere passages. Gitarist Mathew Stevens werd terecht veel 'aan het woord' gelaten. Zijn knappe solo's waren dan ook zeker de moeite waard.

Dat de Paul Acket Award aan hem - **Stefano Bollani** - zou worden uitgereikt wist hij natuurlijk al lang. Misschien heeft dat idee zijn concert wel naar een nóg hoger plan getild. Bollani is een geniale pianist. Samen met zijn Italiaanse band I Visionari werd uitgelaten en met veel humor gespeeld. De composities waren van de leider, waarbij de zalige klarinet van Nico Gori de set soms een Slavisch karakter gaf; dan was het weer filmisch of klonk het als circusmuziek. Drummer Christiano Calcagnile had een vederlichte maar directe aanslag. Bollani maakte van kleine patroontjes pareltjes. Temperamentvolle hardbop met swingende melodieuze thema's, soms om bij weg te dromen. Lastige unisono-passages waren loepzuiver. Bollani ging tijdens een drumsolo ontspannen op de grond zitten.

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Toots Thielemans. (Foto: Joke Schot)

Piet Noordijk. (Foto: Joke Schot)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Festivaldirecteur Jan Willem Luyken overhandigde de Award. Bollani grapte dat de prijs voor jong talent is. Hij beweerde 55 te zijn... In werkelijkheid is hij (nog) maar van 1972. Als clowns probeerde de groep tegelijk te eindigen, maar ze lieten dat steeds expres mislukken. Maar toen was het einde er dan toch plotseling, Bollani deed al of hij bij de toetsen wegliep. Terugkijkend was dit een van de beste concerten van het festival. Dat ik van deze act niets heb gemist is logisch.

Waarom er één van zijn optredens was vervallen is onduidelijk, maar hij heeft wel veel gevoel voor show: **George Benson**. Zijn thema: 'A Tribute to Nat King Cole'. Weliswaar mierzoet, met violen, harp en een koor was het een feest op het reusachtige podium van zaal Amazon. Dat 'Smile' en 'Nature boy' niet ontbraken was te voorspellen. Benson is ondertussen een echte veteraan, maar laat de laatste jaren de zang vóór zijn gitaar gaan. Als hij dan tóch die gitaar oppakt is de charmeur zeker van succes.

Ze zijn ondertussen een vaste gast op het festival: de Japanse groep **Soil & Pimp Sessions**. Ze spelen snoeiharde 'Death-jazz'. Wegens hun groeiende bekendheid was er een grotere tent gereserveerd en er was meer publiek dan ooit. Het aantal decibellen bleef echter gelijk: veel te hard voor gezonde oren. Maar een plaat van ze kopen heeft weinig zin. Dit is muziek die je live moet voelen, eventueel met de oorpropjes die in een aangrenzend standje aan de man werden gebracht.

Trompettist **Eric Vloeimans** mag natuurlijk niet ontbreken op het festival. Hij speelde in diverse bezettingen. Met zijn elektro-nische band Gatecrash speelde hij veel nieuwe stukken. Ook hij stond in een grotere zaal dan de vorige keer. Het was heel knap dat hij ook tijdens fluisterstille passages het publiek wist te boeien. Dat bleef doodstil. Zijn optreden was dan ook veel succesvoller dan dat van trompettist Christian Scott, die er een paar uur eerder stond. Vloeimans raakte het hart met zijn gevoelige, omfloerste effecten. Als laatste werd 'Maceo' gespeeld. Een grovend stuk, "om op te dansen" volgens Vloeimans. Hij en de zijnen kregen een overweldigend applaus. Deze herfst zal de nieuwe plaat van Gatecrash uitkomen.

In een bomvolle Piano Room trad **Cecil Taylor** op. De tachtigjarige pianist wist met zijn ferme toucher een doodstil publiek te bedienen. Met kniekousen en driekwartbroek kreunde hij zachtjes met zijn muziek mee. Elke frase eindigde zoals gebruikelijk heel abrupt. Hij deed dat ritmeeloos, hoekig en ontoegankelijk, maar niet 'free'. Op 26 september is hij overigens weer in Rotterdam...

In zaal Hudson speelde het **Joshua Redman Trio**. In die zaal trad Redman al eerder op en hij zat - als hij niet speelde - op dezelfde kruk als toen. Samen met bassist Reuben Rogers en drummer Greg Hutchinson was de saxofonist binnen enkele minuten volledig op kruissnelheid. Ze speelden muziek van de laatste twee trio-cd's van Redman. De innerlijke beheersing van de leider was toegenomen; dit uitte zich in stiltes en volumevariaties. Op sopraan klonk het ruimtelijk, soms met klassieke motieven. Redman verklaarde ook waarom zijn geluid zoveel lijkt op dat van Joe Lovano. Hij noemde Lovano de grootste saxofonist, "dat vindt tenminste iedereen die een beetje verstand heeft van jazz", zei Redman. Ook tijdens een stuk waarin hij een klakkend geluid produceerde in zijn instrument, besloop hij steeds de microfoon alsof hij een aanval uitvoerde.

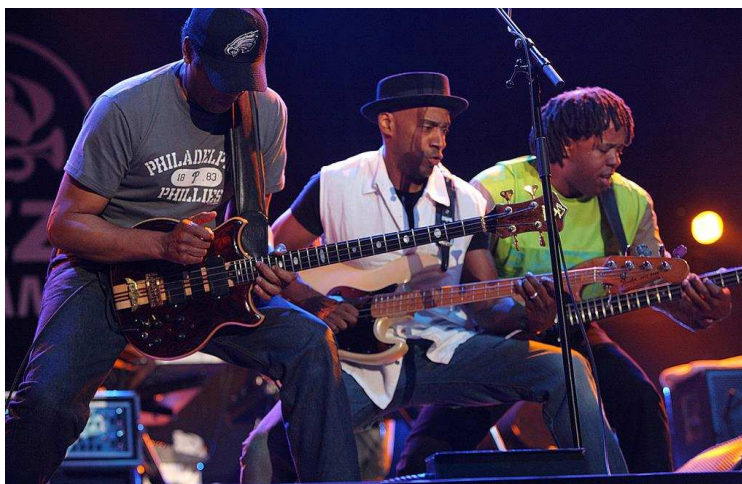

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

ZATERDAG

In de grootste hal van Ahoy speelde **SMV**. Dat zijn de drie bassisten **Stanley Clarke**, **Marcus Miller** en **Victor Wooten**. Het trio bezorgde een uitzinnig publiek een stevig concert dat zijn weerga niet kent. De videoregie had veel moeite om de solerende bassist eruit te pikken en goed in beeld te brengen. Vanwege de voelbaarheid van de lage tonen was het een spectaculair optreden. Er werd dan ook enthousiast geslept. Toch hadden de drie bassisten ieder hun eigen karakter. Zo was Stanley Clarke de meest melodieuze van het drietal. Dit was heavy jazzrock waarbij de geluidsmeter flink naar de lage tonen doorsloeg.

Clarke, Miller en Wooten. (Foto: Joke Schot)

Roy Hargrove leidt zijn bigband.
(Foto: Joke Schot)

Amerikaanse impro en Italiaans temperament werden gevonden bij **Paolo Fresu en Uri Caine + Alborada String Quartet**. Fresu en Caine openden als duo. Caine ging richting boogiewoogie, stride en salonmuziek. Fresu stelde daar langere en lyrische lijnen tegenover. Hij musiceerde zittend op een stoel en ging zo op in zijn muziek dat hij soms bijna van zijn stoel viel. Daarbij richtte hij zijn trompet recht naar boven om wat extra galm te genereren. Even later speelde hij naar de grond gericht om het geluid juist te dempen. Er klonk werk van de in januari verschenen cd 'Think'. Toen het strijkkwartet erbij kwam nam Fresu stukjes op, om die met echo of andere effecten weer af te spelen. Ook tikte hij met zijn ring in zijn trompet en nam dat op. Repeterend afgespeeld klonk het als een percussiepartij. Zodoende werd er op klassieke paden gehuppeld door trompet of flugelhorn, achterna gezeten door piano.

Volga is een kleine, lastig te vinden zaal binnen het uitgestrekte Ahoy. Dat gaf het podiumpje een intiem karakter. Pianiste **Amina Figarova** vulde de ruimte met een groots geluid. Ze opende met haar trio en direct was er een jazzclubsfeer. Toen de drie blazers er later bij kwamen (trompet, fluit en tenorsaxofoon) was het Sextet compleet. Figarova toonde zich een talentvolle pianiste. Terecht is ze in vakbladen geprezen om haar composities.

In zaal Hudson staan meestal grote Amerikaanse musici geprogrammeerd. Toch was op dit podium ook het **Benjamin Herman Kwartet** te zien. Volgens de brochure 'Who's who' wordt het brede genre dat de band speelt aangeduid met 'straight ahead jazz/bop/modern creative'. Oftewel, ze kunnen van alles, maar je weet niet welke kant het op zal gaan.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Kyoto Jazz Massive. (Foto: Joke Schot)

Zangeres Lizz Wright. (Foto: Joke Schot)

"We gaan muziek van eigen bodem spelen", riep Herman. Daarmee doelde hij op zijn eigen stukken en composities van componist/pianist Mischa Mengelberg. Van Herman waren dat onder meer 'Een beetje zenuwachtig' en 'Arachibutyrophobia', en van Mengelberg de ballad 'De sprong, o romantiek der hazen'. Tegen een vrouw in het publiek grapte Herman: "Wat heb jij een grote camera!" Maar het hele concert mocht gefilmd en gefotografeerd worden. "Maar hou het alsjeblieft niet voor jezelf en zet het op internet!" Terwijl gitarist Anton Goudsmit heftig soleerde, liep de leider met grote passen rond de band. Hij blééf maar bewegen. De band was erop uit een feestje te bouwen. En dat lukte prima.

Paolo Fresu. (Foto: Joke Schot)

Er werd enorm geswingd en ik denk dat de solo van Goudsmit de luidste solo was die er ooit in zaal Hudson heeft geklonken. Er werd afgesloten met Mengelbergs 'Blues After Piet'. Dat sloeg op altsaxofonist Piet Noordijk, volgens Benjamin Herman 'de beste saxofonist van Europa'.

Saxofoniste **Tineke Postma** deed heel goede zaken op het festival. Ze speelde met Geri Allen (piano), Scott Colley (bas) en Terri Lyne Carrington (drums). In New York nam ze met deze Amerikaanse groep het succesvolle album 'The Traveller' op. De ster van Postma is snel gerezen en ze was ronduit overtuigend als leider. Direct al stroomde een vlotte solo de uitpuilende zaal in. Gelukkig is haar talent nu internationaal vastgesteld.

ZONDAG

De lage zaal Yenisei is ook zo'n zaal met de sfeer en het karakter van een jazzclub. Hier stond het **Scott Colley Quartet**. De bas van Colley raakte bijna het lage plafond. Ze speelden muziek van het Camjazz-album dat deze herfst zal verschijnen. Colley legde een aangenaam fundament door korte repeterende loopjes, gebaseerd op een vast patroon. Trompettist Ralph Alessi en de jonge gitarist Lage Lund zorgden voor een sterk contrast. De hoekige overheersende trompet stond haaks op de introverte, subtiele gitaar van Lage Lund. En wat waren er opvallend veel bassolo's...

Hij is een oude slagwerkmeester: **Roy Haynes**. Zijn trio pianist David Kikoski en bassist John Patitucci mag tot de wereldtop gerekend worden.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Eric Vloeimans. (Foto: Joke Schot)

NORTH SEA JAZZ FESTIVAL VERSLAG HESSEL FLUITMAN

Datum en plaats:

10 tot en met 12 juli 2009,
Ahoy,
Rotterdam.

Pattitucci keek constant blij en als hij soleerde stond hij vaak voorovergebogen om hoge noten op zijn bas te spelen. Het was niet erg uitdagend om 'My One And Only Love' ten gehore te brengen, maar het klonk wel erg goed! Haynes soleerde met viltstokken en sloeg tijdens die solo eigenlijk alleen maar op trommels. Patitucci speelde een eigen stuk: 'Jesus Is On The Mainline', een typische Mississippi-blues.

De foto die Andreas Terlaak maakte van **Esperanza Spalding** sierde terecht de cover van het programmablade van het festival. Want Esperanza is jong, ze is een snelgroeiend talent, haar muziek is heel toegankelijk door haar zang én ze verstaat de kunst tegelijk verdienstelijk bas te spelen. Haar performance was heel professioneel, ondanks de liefdesliedjes die ze zong. Tegen het eind van het optreden kwam saxofoniste Tineke Postma erbij.

We hadden kunnen weten dat er iets zou gebeuren, want de microfoon stond al lang klaar. Dat is het voordeel van zo'n groot festival: muzikanten kunnen gemakkelijker meespelen met collega's. Shorters' 'Endangered Species' vertolkte ze op een elektrische bas. Hoewel haar akoestische-basgeluid niet fraai werd weergegeven was het een mooi en knap optreden.

Het driedaagse festival werd afgesloten door het **Piet Noordijk Quintet**, natuurlijk onder leiding van de altsaxofonist zelf. Eric Ineke was de drummer en verder waren de Beets Brothers weer eens samen te zien: Alexander op tenorsaxofoon, Peter op piano en Marius op bas. Noordijk en Ineke zijn twee veteranen wier wortels diep in de bop liggen. Daardoor werd bijna alles in up-tempo gespeeld en met veel gevoel voor show. Hoogtepunten waren 'Scrapple From The Apple' van Charlie Parker en Nat Aspinall's 'Work Song'. De laatste was heel toepasselijk omdat het geschreven is voor tenor en alt. Met 'Night In Tunisia' was het festival dan echt voorbij. De bezoekers wisselden hun overgebleven horecamunten in en dansten bij de uitgang nog even op het ritme van de Beninse Gangbé Brass Band.

Peter J. Korten

Een festival waar op vijftien plekken tegelijkertijd muziek te horen is, maakt het een mens onmogelijk om alles te bestrijken. Uiteraard kon je structuur aanbrengen door te kiezen voor thema's als 'John Zorn', 'Japanse jazz' of 'Blue Note'. Ik heb me echter laten leiden door mijn eigen voorkeuren en nieuwsgierigheid. Die bracht mij onder meer bij de concerten van John Zorn en Paolo Fresu (voor mij een van de hoogtepunten van het festival). Van die concerten doet Peter J. Korten hierboven uitgebreid verslag. Wat mij verder nog trok, leest u in dit dagboek.

De opening van het festival was voor mij het concert van **het Metropole Orkest** met haar Garcia Lorca-flamencoproject. Meesterlijke muziek, alhoewel niet direct jazz. Flamenco wordt normaliter gespeeld met een enkele gitaar en een cajon, een drumdoos, maar de arrangementen voor de grote orkestbezetting waren indrukwekkend mooi. Dit orkest is van alle markten thuis.

Daarna toog ik naar de Italiaanse winnaar van de Paul Acket Award 2009, **Stefano Bollani**. Deze veelzijdige pianist wist met zijn kwintet de luisteraars te boeien. Het gemak en de speelsheid waarmee hij als begeleidend pianist speelde, als solist en ook solo, gaven aan dat hij de prijs meer dan verdient.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

Klarinettist Nico Gori strooide zo nu en dan wat Goodman-swing in zijn spel. Bollani probeerde in zijn aankondigingen enige humor te stoppen. Soms leek het of hij niet goed meer wist hoe hij uit de Engelstalige zinsconstructie kon komen. Maar goed, humoristisch was het wel.

Vince Mendoza dirigeert het Metropole Orkest tijdens het Garcia Lorca-project. (Foto: Joke Schot)

Soil & Pimp Sessions. (Foto: Joke Schot)

Het slot van het concert van Bollani miste ik, omdat ik het optreden van zangeres **Greetje Kauffeld** niet aan mij voorbij wilde laten gaan. Ik viel met mijn neus in de boter: samen met zanger Humphrey Campbell zong ze een suite van liedjes van verlangen uit het grote reservoir van de Amerikaanse musicals. Hoewel Campbell de laatste jaren niet meer zo vaak optreedt, heeft hij nog steeds een schitterende techniek en een vol warme stem. Greetje Kauffeld zelf zong alsof ze in de volle bloei van haar carrière stond in plaats van al goed vijftig jaar op de planken. Voor een goede indruk van het spel van baritonsaxofonist Jan Menu was ik wat laat: alleen in het slotstuk, 'Route 66', hoorde ik hem nog even uitgebreid. Gitarist Peter Niewerf, ook al zo'n veertig jaar optredend, kwam wat vermoeid over. Door zijn enthousiasme en eigenzinnige spel hebben concerten met drummer **Han Bennink** altijd een theateraantal tintje. Vrijdagavond trad hij op met zijn trio en gasttrompettist Dave Douglas. Die was in het land voor John Zorn. Joachim Badenhorst op tenor en (bas)klarinet en pianist Simon Toldam Rosengren zijn door Bennink ontdekt bij een workshop van Douglas. Nadat hij in zijn eentje op zijn snaredrum was begonnen, met een meesterlijk stukje mars, begeleid door een basedrum die hij met zijn schoenen op de grond 'stamp-stapte', kwamen de twee free-jazz spelend binnen. Geheel in de ICP-traditie evolueerde dat tot een aantrekkelijk melodietje. Zowel de pianist als de blazer gingen binnen het trio zijn eigen gang als dat zo uitkwam. In het geheel niet geïntimideerd, gaven ze de primair reagerende drummer volledig partij. Toen Dave Douglas uit de coulissen kwam, speelde hij eerst een duet met Badenhorst. De saxofonist wisselde daarbij van tenor en basklarinet en bracht zo nog wat meer afwisseling in het geluid. Douglas stelde zich bescheiden op in het duet en gaf Badenhorst alle ruimte. Hijzelf kwam bij John Zorn nog wel aan zijn improvisatorische trekken.

VERVOLG NORTH SEA JAZZ

McCoy Tyner. (Foto: Joke Schot)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Zondagavond speelde Bennink nog een keer. Nu als lid van **Bennink, Borstlap en Glerum (BBG Trio)**. Had hij vrijdagavond zijn gehele drumstel bij zich, nu had hij alleen zijn snare mee. Zoals gewoonlijk als hij in deze setting speelt. Tijdens de set van vijf kwartier werden veel Monk-stukken gespeeld die niet op hun cd 'Monk Volume 1' staan. Dat belooft een 'Monk Volume 2'. Het 'onbekende' materiaal maakte het avontuurlijk voor de luisteraar. 'Round Midnight' werd met een strak ritmisch motiefje gespeeld dat herinnerde aan de Miles Davis-uitvoering op zijn gelijknamige lp, al werkte dit trio het verder uit. De compositie werd niettemin heel vrij geïnterpreteerd. Bij 'Skippy' (wel op 'Volume 1' te vinden) werd door Borstlap een 'hook' als uitgangspunt genomen. Dat was spannend. Een toegift wordt tegenwoordig ook bij het North Sea Jazz vooraf ingebouwd, maar hier werd die van harte afgedwongen en gegeven.

Bassist **Glerum** hoorde ik zaterdagavond ook in het Benjamin Herman kwartet. Samen met Ruben Hein aan de piano en Joost Patocka achter het drumstel, gaven Herman en Glerum een spetterend concert met de muziek van Misha Mengelberg. Als inleiding op 'Blues after Piet', meldde Herman dat Misha dit stuk had geschreven nadat Piet Noordijk het beroemdste Nederlandse kwartet uit de jaren zestig had verlaten.

Glerum draaide trouwens overuren op het festival, want hij trad ook op met zijn **Glerum Omnibus**. Dat deed hij op zondag. Eigenlijk verdient dit trio veel meer bekendheid. Wellicht was het van de partij omdat Glerum dit jaar de Boy Edgar Prijs won. Wie zal het zeggen. De improvisatiemuziek van Ruben Hein, Joost Patocka en Ernst Glerum was in ieder geval een belevenis. Er werd niet alleen geïmproviseerd, maar ook gelezen.

Pianist Michiel Borstlap. (Foto: Jaap van de Klomp)

Samen met Jesse van Ruller, Stefan Liestro en Martijn Vink op respectievelijk gitaar, bas en drums, speelde tenorist **Jasper Blom** zondagavond in de kleine Yeniseizaal. In dit kwartet maakt Blom uitgebreid en gevarieerd gebruik van elektronica. Zo zachtmoedig en ironisch als deze muzikant overkwam tijdens zijn introducties, zo scherp en serieus was hij tijdens het spelen. Blom maakte per compositie een ander gebruik van zijn elektronische apparatuur. Daardoor veranderde de sound voortdurend. Ook tijdens de improvisaties van de gitarist begeleidde hij met gepast gebruik van het kastje voor hem. Het resultaat was zelfbewuste, gespierde muziek, progressief en sterk.

Hessel Fluitman

GENT JAZZ 'ALL THAT JAZZ'**Datum en plaats:**

9 tot en met 12 juli 2009,
Bijlokesite,
Gent.

Brad Mehldau. (Foto: Bruno Bollaert)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Gent Jazz lokte van 9 juli tot en met 12 juli zowat zestienduizend bezoekers naar de festivaltent op de Bijlokesite. Onder die bezoekers waren heel wat jongeren. Als te doen gebruikelijk stond tijdens de eerste vijf festivaldagen in het onderdeel 'All That Jazz' de pure jazz centraal, al werd de opening van het festival verricht door blueslegende B.B. King. King stelde festivalorganisator Bertrand Flamang niet teleur. Hij vond het concert 'de mooiste festivalopener ooit', zo verklaarde hij na afloop.

Bert Joris bij het trio van Nathalie Loriers. (Foto: Bruno Bollaert)

George Benson. (Foto: Bruno Bollaert)

De drummer van Aka Moon. (Foto: Jos L. Knaepen)

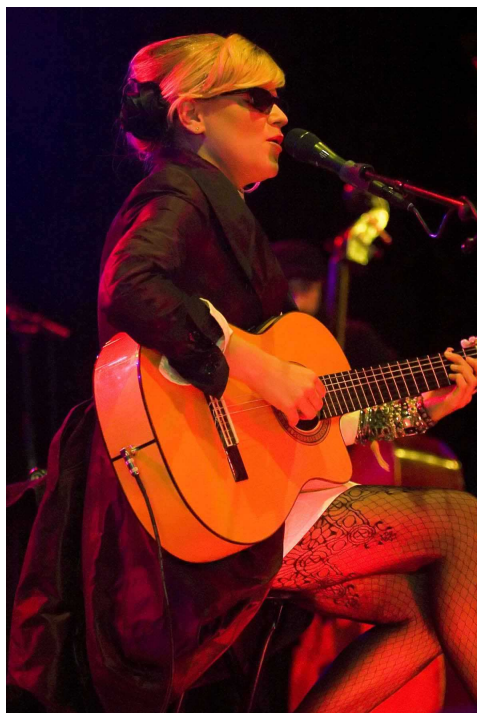
De pure jazz werd verzorgd door onder anderen pianist McCoy Tyner, trompettist Christian Scott, de Richard Galliano All Star Band (met Gonzalo Rubalcaba, Richard Bona en Clarence Penn), pianist Fred Hersch (met zijn trio plus twee blazers), saxofonist Yaron Herman, pianist Brad Mehldau en pianist Randy Weston met zijn African Rhythms-project. Uit België waren pianist Free Desmyter en het trio Aka Moon van de partij. Eveneens een thuiswedstrijd speelde het trio van pianiste Nathalie Loriers. Zij trad op met trompettist Bert Joris en het Spiegel Strijkkwartet.

VERVOLG GENT JAZZ FESTIVAL

Nathalie Lories. (Foto: Bruno Bollaert)

Melody Gardot. (Foto: Tom Beetz)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Lories presenteerde tijdens het optreden haar nieuwe cd 'Moments D'Eternité', waarop deze bezetting speelt en waarvoor Joris de arrangementen leverde.

Christian Scott. (Foto: Bruno Bollaert)

Gent Jazz trof het niet erg met het weer. De eerste vier dagen was het koud en regende het. De zon brak pas door op de laatste dag en dat kwam de festivalsfeer ten goede. Onder meer het trio van pianist Brad Mehldau speelde die dag. Of het door de eerste zonnestralen kwam of niet, het publiek reageerde opgetogen. Het trio moest maar liefst twee keer terugkomen voor een toegift. Recensent Karel Van Keymeulen keek na afloop van de eerste festivaldagen in zijn krant De Standaard tevreden terug. "Het programma bood aardige concerten en verbluffende momenten, maar geen klappers", zo stelde hij alles overziend vast. Van Keymeulen veerde vooral op bij de optredens van Fred Hersch ('lyrisch raffinement') en Christian Scott ('een plezierig concert').

Gitarist George Benson was als publiekstrekker ingehuurd, maar viel tegen. Hij ging voor entertainment en speelde zijn grote hits. Met jazz had dat niet veel te maken. Achteraf bezien was hij beter op zijn plaats geweest tijdens 'All That Jazz?', het tweede deel van het festival met een programma van aan jazz verwante muziek. Van 16 tot en met 19 juli traden tijdens dat onderdeel onder anderen Joe Jackson, Marianne Faithfull, Jamie Cullum en Melody Gardot op.

Hans van Eeden

WERKING LINKS IN JAZZFLITS

In **JAZZFLITS** zijn weblinks opgenomen naar bijvoorbeeld You Tube of websites van muzikanten. Als een klik op deze links niet tot de gewenste verbinding leidt, is dit mogelijk te wijten aan een verouderde versie van Acrobat Reader. Na installatie van de nieuwste versie 9.0.1. moet het probleem verholpen zijn. Een nieuwe kosteloze versie van Adobe Reader is te downloaden via onze website (onder aan de pagina) of de website van Adobe.

FESTIVALS

JAZZ FESTIVAL DELFT

Binnenstad, Delft

14 tot en met 16 augustus 2009

(<http://www.jazzfestivaldelft.nl>)

Met onder anderen: Benjamin Herman, Hans Dulfer, Sensuàl, Dewi, State of Monc, Yuri Honing Wired Paradise, André Valkering en Carmen Gomes Inc.

Dit jaar viert Jazz Festival Delft het 25-jarig bestaan en daarom wordt er iets extra's gedaan, waaronder een speciaal festival voor kinderen: het Junior Jazz Festival. Als vanouds zijn er verschillende binnen- en buitenpodia in de Delftse binnenstad. Het Jazz Festival Delft is gratis toegankelijk.

LAREN JAZZ

Singer Concertzaal, Laren

5 en 6 september 2009

(<http://www.larenjazz.nl>)

Met onder anderen: Dionne Warwick, Candy Dulfer, Hans Dulfer, Trio Johan Clement, Cees Schrama en Casey's Tenor Madness en Edwin Rutten.

Tingvall Trio speelt op Jazz at the Hop. (Foto: Persfoto)

JAZZ AT THE HOP

Schouwburg Het Park, Hoorn

3 oktober 2009

(<http://www.hopjazz.nl>)

Met: The Manhattan Transfer, Tetzepi, Tingvall Trio, Susanne Alt Quartet, Jan Schröder Sextet en Bernhard Berkhouits Swing Orchestra.

ACHTERGROND

JOHN ZORN: EEN BOEIENDE PROVOCATEUR

De Amerikaanse rietblazer, componist en organisator John Zorn was 'artist in residence' tijdens het afgelopen North Sea Jazz Festival en trad daarom elke festivaldag op. Een verrassende keuze die volgens festivaldirecteur Jan Willem Luyken goed uitviel. "Er waren heel wat diehard fans op afgekomen, maar er waren ook veel mensen die zomaar even binnenliepen en van zijn muziek hebben genoten", zo tekende het ANP uit zijn mond op. Hij had met Zorn dan ook een uitermate boeiende figuur in huis, vindt Herman te Loo, die in dit stuk zijn loopbaan schetst.

Gevormd door de ontwikkelingen in de jazz, avantgarde-pop en gecomponeerde eigentijdse muziek uit de jaren zestig en zeventig begon Zorn in de loop van de jaren tachtig zijn onuitwisbare stempel te drukken op de muziekwereld. Vooral in Nederland vond hij daarbij een gewillig oor en vele medestanders.

In ons land bestond namelijk al lang een muziekcultuur die zich weinig van muzikale grenzen aantrok. Bassist/componist Maarten Altena bedacht voor de muziekopvatting van hemzelf en zijn geestverwanten de term 'ongebonden muziekpraktijk'. En die is bij uitstek van toepassing op de activiteiten van John Zorn. Altena was ook degene die Zorn voor het eerst naar Europa haalde, voor een solo-optreden tijdens het Claxon Geluidsfestival. Bij Zorns tweede bezoek aan Nederland, in 1985, bracht een octet onder leiding van Altena zijn stuk 'Cobra' ten gehore. Het is geen 'compositie' in de traditionele zin des woords, maar een structuur in de vorm van een soort spel. Als bij een gezelschapsspel krijgen de muzikanten spelregels toebedeeld waarlangs zij dienen te improviseren. Het was een goede manier om structuur aan te brengen in de vrije improvisatiemuziek van de jaren zeventig en vroege jaren tachtig, die een doodlopende weg leek te zijn ingeslagen.

Een ander element dat 'Cobra' in zich droeg, was dat van het verbinden en vermengen van verschillende muzikale stijlen en genres. Zorn heeft zelf een enorme brede belangstelling voor allerhande muziek, en wil die ook in de praktijk combineren. Een belangrijke uitlaatklep hiervoor werd de groep Naked City. Met toetsenspeler Wayne Horvitz, gitarist Bill Frisell, (bas)gitarist Fred Frith, slagwerker Joey Baron en Zorn zelf op altsaxofoon had hij een kwintet dat moeiteloos in een fractie van een seconde van het ene genre in het andere kon schuiven, vaak binnen één nummer. De in 1990 uitgebrachte debuut-cd van de groep laat een snel wisselende collage van wild uiteenlopende klanken horen, van jazz tot filmmuziek, van country & western tot reggae en van zoete ballads tot keihard door de bocht gierende speedmetal. Het is Zorns muzikale uitwerking van het in de jaren tachtig door de afstandsbediening opgekomen fenomeen 'zappen', en de gigantische informatiemaalstroom die in diezelfde tijd in opkomst was.

In een flink aantal nummers van het Naked City-repertoire komt een andere belangrijke voorliefde van Zorn naar voren. Hij is dol op compactheid. De genoemde debuut-cd kent een serie ultrakorte, maar doeltreffende nummers, waarvan het kortste, 'Hammerhead', slechts achttien seconden telt. Het is Zorns reactie op de vaak lang uitgesponnen stukken in zowel de popmuziek als de jazz van de jaren zeventig.

NORTHSEA JAZZ IN DE PERS

John Zorn

"John Zorn droomt waarschijnlijk van begin jaren zeventig, want de muziek die hij tijdens zijn eerste optreden als 'artist in residence' van het festival met The Dreamers speelde, verwees daar bijna voortdurend naar. (...) Er werd een heel tijdperk aan genres overhoop gehaald. Dat varieerde van thema's die deden denken aan melige tv-series waarvan je de muziek stiekem mooi vond, cocktailjazz door iemand die er echt plezier in heeft, raggende rock even opwindend als de Hendrix Experience en sfeerstukken in de geest van Pink Floyd. Met orgeldrones en een gillende gitaar in de kosmos. (...) Zorn zelf beperkte zich tot het dirigeren van deze altijd onderhoudende, soms meeslepende band. Jammer, met z'n altsax erbij was het nog indringender geweest."

Koen Schouten/Frank van Herk
Volkskrant, 11 juli 2009

John Zorn

"Later op de avond toonde Zorn zich met dik aangezette dramatiek, vuige en hysterisch gillende solo's de onnavolgbare alleskunner op de altsax in zijn Masada Sextet. De aan Oost-Europese en sefaradische Joodse melodieën ontleende thema's lagen prettig in het gehoor en het concert was ronduit bezwerend.

Ook de muziek van Zorns Bar Kokhba-project, met onder meer cellist Eric Friedlander en violist Mark Feldman gleed soepel naar binnen, maar was voorspelbaar (thema – solo- thema) en saai. Zorn zou Zorn niet zijn zonder zijn toorn te tonen. Met bassist Bill Laswell en drummer Milford Graves trok hij knoerharde geluidsmuren op die verwezen naar de death metal punk van zijn vroegere bands Painkiller en Naked City. Het lukt het enfant terrible, dat erom bekend staat zijn publiek muzikaal te intimideren, niet te shockeren, want zelfs deze volstrekt ontoegankelijke set was te voorspelbaar."

Armand Serpenti
Trouw, 13 juli 2009

VERVOLG JOHN ZORN

John Zorn tijdens het North Sea Jazz Festival 2003.
(Foto: Joke Schot)

Zijn helden in de jazz zijn dan ook niet te vinden in de tomeloze freejazz van de jaren zeventig, maar in de hardbop van de late jaren vijftig en vroege jaren zestig. Bijna vergeten figuren zoals de pianisten Sonny Clark en Freddy Redd, saxofonist Hank Mobley en trompettist Kenny Dorham kregen een eerbetoon in de uitvoering door een trio met Frisell en trombonist George Lewis op de cd 'News for Lulu'. De bezetting refereert overigens aan het trio van een andere favoriet uit die periode, rietblazer Jimmy Giuffrè.

Een tweede cd van het trio bevat ook een stuk dat Zorns Nederlandse connectie nog weer eens bevestigt: 'Gare Guillemins' van Misha Mengelberg. Zorn is een grote fan van het kwartet dat Mengelberg in de jaren zestig had met altsaxofonist Piet Noordijk. En wie zijn saxofoonspel hoort, zal de invloed van de Nederlander daarin niet kunnen ontkennen. Zorn nam overigens zelf de rol van Noordijk op zich tijdens het festival October Meeting 87 in het Amsterdamse Bimhuis. Daarbij voerde hij onder de titel 'Total Loss' met een kwartet (met pianist Guus Janssen, bassist Mark Dresser en drummer Martin van Duynhoven) oude stukken van Mengelberg uit.

FLEMISH JAZZ MEETING 2009

BRUGES/4-6 SEPTEMBER

Muziekcentrum Vlaanderen,
De Werf/Jazz Brugge, Brugge

Met: Bart Defoort Quartet, Briskey, Carlo Nardozzo Quintet, DelVitaGroup, Free Desmyter Quartet, Hijaz, Jeroen Van Herzele Quartet, Pierre Anckaert Trio, RadioKUKAorkest, Saxkartel, Tutu Puoane en Massot/Florizoone/Horbaczewski.

De derde Flemish Jazz Meeting is een driedaags evenement waar binnen- en buitenlandse organisatoren kunnen kennismaken met een aantal toonaangevende formaties uit de Belgische jazzscène. Die formaties werden geselecteerd door zestig Vlaamse jazzkenners, die ieder tien namen mochten doorgeven van musici die in hun ogen een plaats verdienen op een Europees podium. De gekozen formaties geven ieder een kort concert. Voor de Jazz Meeting zijn ook internationale jazzjournalisten uitgenodigd, onder wie onze medewerkers Jaap Lüdeke en Paul Blair. De Flemish Jazz Meeting vindt iedere twee jaar plaats. (<http://www.flemishjazzmeeting.be>)

GELEZEN IN DAGBLAD DE PERS

"Als ik sta te spelen en ik voel zelf niets, dan komt het ook niet over. Pas als ik het mooi vind, dan bestaat er de kans dat het publiek voelt wat ik bedoel. Mischien is mijn stijl wat minder toegankelijk dan de huidige cross-overs in de muziek, met stapjes naar pop en soul. Aan de andere kant komen na een optreden mensen naar me toe die zeggen dat ze normaal gesproken niet van ingewikkelde jazz houden, maar dat ze van mijn muziek hebben genoten. Complex of niet, ik probeer een mooie melodie te maken, ik hou van mooie muziek. Mijn muziek heeft op het podium wel degelijk zeggingskracht. Complexiteit moet geen doel op zich zijn."

Saxofoniste Tineke Postma op 3 juli in Dagblad De Pers.

VERVOLG JOHN ZORN

Een vergelijkbaar project was 'Spy Vs Spy', met muziek van Ornette Coleman. Alleen koos Zorn hierbij niet voor een jazzmatige uitvoering, zoals bij 'Total Loss', maar voor een mengsel van jazz en hardcore, de Amerikaanse tak van de punk. Het resultaat was voor jazzpuristen een ware schok, maar paste wel weer perfect in een rol die Zorn al sinds het begin van zijn carrière had ingenomen: die van provocateur. Op het moment dat hij een bepaald deel van het publiek voor zich gewonnen heeft, slaat hij weer een nieuwe weg in, waarbij hij die mensen weer tegen zich in het harnas jaagt.

Zo vervreemde hij de schare liefhebbers van zijn zapmuziek weer van zich door eenzijdig één richting in te trekken: die van de hardcore en speedmetal. Met de gierende vocalen van de Japanse zanger Yamatsuka Eye als speerpunt maakte Naked City een serie compromisloze en keiharde cd's met zeer dubieuze SM-afbeeldingen op de covers. En op het moment dat de hardcore-liefhebbers hem in hun hart hadden gesloten, maakte Zorn weer een ommezwaai. Het werd de meest diepgaande en vruchtbare tot nu toe, en hij lijkt er nu definitief zijn stek mee te hebben gevonden. In 1993 bracht hij de cd 'Kristallnacht' uit. Het met een jodenster uitgedoste cd-hoesje laat geen twijfel bestaan over de identiteit van de maker, en de titel spreekt eveneens boekdelen. De plaat bevat muziek die sporen vertoont van klezmer, de joodse bruiloften- en partijenmuziek, maar kent ook de meest extreme 'noise' die Zorn ooit op plaat heeft gezet. In het hoesje wordt gewaarschuwd dat de extreem hoge geluiden (versneld afgespeelde opnamen van brekend glas en zwaar vervormde toespraken van Hitler) op hoog volume gehoorschadigingen tot gevolg kunnen hebben. Het eindresultaat is een krachtige antiracistische statement die door de titel van het tweede nummer, 'Never Again', nog eens wordt onderstreept. Na het extreme 'Kristallnacht' dook Zorn steeds verder in zijn joodse wortels en identiteit. Met trompettist Dave Douglas, basist Greg Cohen en slagwerker Joey Baron startte hij het kwartet Masada (genoemd naar het laatste joodse bolwerk tegen de Romeinse veroveraars). Hiermee speelt hij muziek waarin de jazz-aanpak van Ornette Coleman gekoppeld wordt aan joodse melodieën en dito lyriek, passie, humor en melancholiek. Voor de groep componeerde Zorn ruim tweehonderd stukken, waarvan de meeste overigens uit niet meer bestaan dan een thema en wat aanwijzingen voor verdere uitwerking. Het zogeheten Masada-boek kan overigens ook door ander bezettingen gespeeld worden dan alleen door het kwartet. Onder de noemer 'Bar Kokhba' wordt het materiaal in diverse kamermuziekachtige bezettingen gespeeld met strijkers, toetsinstrumenten en klarinetten. Zorn zelf treedt hierbij slechts op als componist en regisseur. Daarin is hij, spelend of niet, ook steeds de control freak, de perfectionist. De bijna enge perfectie van Masada die ik onlangs al aanstipte in mijn recensie van de heruitgave van 'Gimel' is daar een fraai voorbeeld van. In dat verband is het begrijpelijk dat de live-opnamen die onlangs uitkwamen op het label Jazzdoor ('Masada Live') niet door Zorn zelf gesanctioneerd zijn. We horen hier een embryonale versie van het kwartet, met drummer Kenny Wollesen in plaats van Baron, vlak voor de eerste studio-opnamen uit begin 1994. Alles is er al wel, maar het is nog niet de gestaalde perfectie van de 'definitieve' Masada. Die was gelukkig weer eens live tijdens het North Sea Jazz Festival te horen, want het was lang geleden dat Zorn ons land met dit gezelschap aandede. **Herman te Loo**

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden (redactie@jazzflits.nl). **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jaap Lüdenke, Ton Luiting en Jan J. Mulder. **Fotografie:** Tom Beetz, Jaap van de Klomp en Joke Schot.

Bijdragen: **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **JAZZFLITS-website:** Henk de Boer. Het **JAZZFLITS**-logo is ontworpen door Remco van Lis. **Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.**

JAZZMASTERS

NOG MEER LEZEN OVER
JAZZ? KLIK HIER OP:

<http://www.jazzmasters.nl>

HET NIEUWE JAZZ BULLETIN IS UIT

In het nieuwe Jazz Bulletin artikelen over:

- pianiste Kaja Draksler, de winnares Deloitte Jazz Award 2009;
 - Simon Carmiggelt als jazzschrijver (door Mischa Andriessen);
 - de biografie van slagwerker Han Bennink;
 - het Gold Coast Combo van Edwin Rutten met onder anderen Rogier van Otterloo (ca. 1960);
 - altist Bud Shank (1926-2009), die in 1957 voor het eerst in Nederland speelde;
 - en de overleden accordeonist Mat Mathews (1924-2009).
- Verder bevat nummer 172 de rubriek Jazzstraat, Jan J. Mulders Jazzkroniek, een column van Kevin Whitehead, en cd- en boeksignalen.

Het Jazz Bulletin is een uitgave van Muziek Centrum Nederland. Wilt u het Jazz Bulletin ontvangen? Wordt dan voor 17,50 euro per jaar donateur. Dat kan door een mail ter attentie van Arne Wolfswinkel naar mic@mcn.nl te sturen.